

הדו"ח הדיפלומטי

סקירה חודשית על מדיניות-החוץ האזורית של ישראל
עורך: ד"ר רועי קיבריק*

גיליון מס' 18, אוקטובר 2018

א. ישראל והפלסטינים

- **עדיין אין תהליך שלום** - ראש השב"כ נדב ארגמן [נפגש](#) עם אבו מאזן ובכירים נוספים ברמאללה בשליחות ראש הממשלה [יו](#) עמם במאמצי ההרגעה בעזה ובהצעות לצעדים כלכליים תמורת רגיעה בשטח. בדיון סגור שנערך בוועדת החוץ והביטחון נטען כי במשרד החוץ [נדונה](#) האפשרות שאם טראמפ לא יציג בקרוב את תכנית השלום שלו, נשיא צרפת עמנואל מקרון יציג אחת משל עצמו. סגן היועץ לביטחון לאומי הצרפתי [ביקר בישראל](#) וברמאללה, וזאת כהכנות לקראת פסגת מנהיגים בינלאומית שצפויה להתקיים בפריז ב-11 לנובמבר 2018. [בסקר השנתי](#) שפורסם על ידי מכון מיתונים טענו מרבית המשיבים (50% לעומת 36%) כי על ישראל לפתוח במשא ומתן לשלום עם הרשות הפלסטינית.
- **עימותים אלימים, משבר הומניטרי ומאמצי הסדרה בעזה** - לאורך כל החודש המשיכו העימותים בעזה. מצרים, משלחת האו"ם וכוחות אזוריים נוספים [התמידו](#) במאמצייהם להשיג הסדרה. פעילות המתווכים הושפעה מרמת האלימות והנפיצות בשטח, ולעיתים אף [נמנעה](#) כניסתם לרצועה בשל כך. במסגרת המאמצים [הגיע](#) לאזור סגן שר המודיעין המצרי איימן בדיע ונפגש עם בכירים בשב"כ ועם ראש המל"ל. סימנים להסכמות ניתן היה למצוא במאמצים של החמאס לצמצם את האלימות, ובהסכמתה של ישראל [להזרים](#) כסף [וסולר](#) במימון קטרי לעזה, על אף [הסתייגויות](#) של הרשות הפלסטינית ושל המצרים. ישראל [המשיכה לפתוח ולסגור](#) את המעברים ולהרחיב [ולצמצם](#) את מרחב הדייג בהתאם לרמת האלימות.
- **שגרירויות בירושלים** - כחלק ממערכת הבחירות באוסטרליה [הודיע](#) ראש ממשלת אוסטרליה החדש כי הוא שוקל את נושא העברת השגרירות של ארצו לירושלים, וזאת מבלי לפגוע בתמיכתו בפתרון שתי המדינות, וזכה לשיחת טלפון מנתניהו שהודה לו. בהמשך, [פרסמו](#) ראש הממשלה האוסטרלי ושרת החוץ שלו כי אוסטרליה שוקלת להכיר במערב ירושלים כבירת ישראל במקביל להכרה במזרח ירושלים כבירת פלסטין. נשיא ברזיל הנבחר, ז'איר בולסנרו, [ציין](#) כי הוא מתכוון להעביר את שגרירות ארצו לירושלים, וזכה אף הוא לברכות מנתניהו.
- **המאבק הדיפלומטי בין ישראל והרשות הפלסטינית על הכרה ומעמד בינלאומי** - מנכ"ל בצלם, חגי אלעד, [העיד](#) בפני מועצת הביטחון של האו"ם על המשכו של הכיבוש, וקרא למועצת הביטחון להפעיל לחץ על ישראל לחדול ממדיניותה בשטחים. שגריר ישראל באו"ם, ראש הממשלה, ודמויות פוליטיות נוספות [תקפו](#) את נאומו ואת הלגיטימיות שלו, בעוד דמויות פוליטיות אחרות, הגנו על זכותו ועל הלגיטימיות הפעולה. התאחדות הכדורגל האירופית (אופ"א) [דרשה](#) מתאגיד השידור "כאן" לחסום את שידורי אליפות אירופה והמונדיאל מעבר לקו הירוק על מנת שיוכל לשדר את המשחקים העתידיים, והתאגיד התקשה להיענות לבקשה זו. שגריר ישראל בספרד דניאל קוטנר שלח מכתב גינוי [ונפגש](#) עם נשיא קבוצת הכדורגל ריאל מדריד כדי להביע את מחאתו על החלטת המועדון לארח את עהד תמימי בחודש ספטמבר. מסמכי עמדה של ארגון חברה אזרחית בעל אוריינטציה ימנית [אומצו](#) על ידי משרד החוץ והביאו את שגריר ישראל בשוויץ לבקש מהממשלה שם להפסיק לתמוך בארגון "עקבות" העוסק בסכסוך הישראלי-פלסטיני.

- **בנייה, פינוי והתיישבות בשטחים** - המאבק על פינוי חאן אל-אחמר נמשך. בואה של קאנצלרית גרמניה אנגלה מרקל לארץ **נתפס** כמועד לא מתאים לפינוי הכפר. התובעת בבית הדין הבינלאומי בהאג **הזהירה** את ישראל כי פינוי חאן אל-אחמר ייחשב כפשע מלחמה והיא לא תהסס לנקוט פעולות, וראש ממשלת בריטניה תרזה מיי **התבטאה** אף היא כנגד הריסת הכפר. תושבי ח'אן אל-אחמר **הודיעו** כי יסכימו לעבור כמה מאות מטרים צפונה, וכי ישראל שוקלת אפשרות זו. יחד עם זאת, משרד הביטחון **הודיע** שלא ינהל משא ומתן עם נציגי הכפר כיוון שהרשות הפלסטינית היא זו שמינתה את עורך הדין. בחברון קידמה הממשלה הקמתה של שכונה חדשה, החליטה על קיצוץ בתקציבי משרדי הממשלה ו**הפניית** 21.6 מיליון ₪ לבניית 31 יחידות דיור בלב העיר.

ב. ישראל והאזורים סביב לה

המזרח התיכון

- **סימנים לנורמליזציה?** - שגריר ישראל בארה"ב רון דרמר **חלק** שולחן עם עמיתו מאיחוד האמירויות הערביות, יוסף אל אטביה, באירוע של המכון היהודי לביטחון לאומי בושינגטון (JINSA). נבחרת הג'ודו של ישראל **יצאה** לתחרות באבו-דאבי, והתקווה נוגנה לכבוד זכייתו של שגיא מוקי במדליית הזהב. שרת הספורט מירי רגב הצטרפה למשלחת ואף **קיימה** ביקור מתוקשר במסגד השייח' זייד בין סולטאן. נבחרת ישראל להתעמלות מכשירים **הופיעה** עם סמליה באליפות העולם בדוחא, קטר. בישראל דיווחו כי מלך מרוקו **קבע** כי לימודי השואה יכנסו לתכנית הלימודים הממלכתית במרוקו, אולם, למרות שבהחלט **ייתכן** שזה יקרה בעתיד הקרוב, בינתיים מדובר רק על מסרים חיוביים בנושא.
- **המסלול העומאני** - ראש הממשלה נתניהו **יצא** לעומאן בראש משלחת שכללה את מנכ"ל משרד החוץ, ראש המוסד, היועץ לביטחון לאומי, ואת רעייתו לביקור רשמי שנשמר חשאי עד לסיומו, וזכה לאחר מכן לחשיפה תקשורתית נרחבת בישראל ובעומאן. שבוע קודם לכן ביקר גם אבו מאזן בעומאן. הביקור נערך בהזמנת הסולטן קאבוס בן סעיד, והצדדים דנו בדרכים לקידום השלום והיציבות במזרח התיכון. עוד דווח כי סמנכ"ל מזרח תיכון במשרד החוץ חיים רגב ביקר בעומאן מספר פעמים בשנתיים האחרונות. על אף שלא עמדו בפני ביקורת רבה, נציגי הסולטן העומאני הגנו על המעשה בפני הטענות שמתנגדות לנורמליזציה בטרם התקדמות בסוגיה הפלסטינית. המשלחת הישראלית **השתמשה** במטוס פרטי, אשר לאחר עצירה קצרה בעמאן (ירדן) טס מעל ערב הסעודית לעומאן. יומיים לאחר ביקור זה, **הגיע** שר החוץ העומאני לרמאללה ומסר לאבו מאזן איגרת מהסולטאן בן סעיד.
- **ערב הסעודית** - הרמטכ"ל גדי אייזנקוט **נפגש** במהלך כינוס של מפקדי צבאות מכל העולם בארה"ב עם מקבילו הסעודי פיאד אל רוויילי והשניים דנו בהתמודדות המשותפת מול איראן. דווח כי ישראל **מכרה** לערב הסעודית מערכות ריגול מתקדמות ב-250 מיליון דולר, ואף הכשירה צוות סעודי להפעלתן. נתניהו **ביקש** מבכירים בממשל האמריקאי לתמוך בבן סלמאן לנוכח הלחץ הבינלאומי המופנה כלפיו בגין ההתנקשות בחאשוקג'י. שר החוץ הסעודי **חזר** והדגיש גם החודש כי התנאי לנרמול היחסים עם ישראל הוא תהליך שלום ישראלי-פלסטיני.
- **מתיחות עם ירדן** - ע'סאן אל מג'אלי, **שגריר** ירדן החדש בישראל, **הגיע** לארץ בתחילת החודש. מלך ירדן **נפגש** עם יו"ר המחנה הציוני אבי גבאי **ודן** עמו בתהליך השלום עם הפלסטינים. **עבדאללה** מלך ירדן **הודיע** על **ביטול הנספחים** בהסכם השלום המתייחסים לחכירה ארוכת טווח של שטחי נהריים וצופר. בהתאם לתנאי הסכם השלום, הודיע על כך המלך שנה מראש, בטרם תפוג תקופת החכירה. נתניהו הודיע כי ישראל תיכנס למשא ומתן עם ירדן על המשך החכירה, אולם שר החוץ הירדני **הבהיר** כי הדיונים היחידים שיתקיימו יהיו על מנגנון החזרת השטחים לירדן. בצד הירדני **הדגישו** כי ההחלטה בנוגע לשטחים אלו אין בה כדי לפגוע בהסכם השלום בין הצדדים. המהלך הירדני **פתח** דיון ציבורי בישראל בנוגע להגדלת כמות המים שמועברת לירדן, ועלו **קריאות** לקדם את פרויקט תעלת הימים כדי לשפר את היחסים. בסוף החודש, לבקשת הירדנים, **שלחה** ישראל כוחות חילוץ והצלה לסייע בטרגדיה של היסחפות אוטובוס ילדים בשיטפון. מתאם פעולות הממשלה בשטחים כמיל אבו רוקון **שלח** את תנחומיו לעם הירדני בעקבות האסון.

- **שלום מתחמם עם מצרים?** - מצרים המשיכה למלא תפקיד חשוב במאמצי ההסדרה בעזה, וזאת תוך שמירה על קשר רציף עם ישראל. [התחדש](#) המסחר בין ישראל ומצרים בנתיב המשאיות העוברות בסיני, לאחר כמה שנים בהם היה סגור עקב פעילות קבוצות הטרור בחצי האי. אחד הסופרים הפופולריים במצרים [הביע](#) עמדה חריגה בראיון טלוויזיה ותמך בקידום קשר אזרחי עם ישראל. שגרירות ישראל במצרים [פרסמה](#) סרטונים של השגריר דוד גוברין מבשל עם שף השגרירות ומסייר ברחובות קהיר בלוויית מדריך תיירים מקומי.
- **משבר עם רוסיה על רקע פעילות ישראל בסוריה** - מעבר הגבול קוניטרה בין ישראל לסוריה ברמת הגולן [נפתח](#) מחדש בחסות כוחות האו"ם, לאחר שהיה סגור במשך שבע שנים. הניסיונות להביא לפגישה בין נתניהו ופוטין בעקבות משבר הפלת המטוס והעברת טילי ה-S-300 טרם צלחו. סמנכ"ל משרד החוץ דוד עקוב [נפגש](#) עם סגן שר החוץ הרוסי סרגיי ריבאקוב, גם בהקשר זה

אירופה

- **שיתוף פעולה ותפיסות מנוגדות** - משלחת האיחוד האירופי לישראל [קיימה](#) כנס משותף למומחי תחבורה מאירופה ומישראל לדיון בהתמודדות עם האתגרים לנוכח שינויי האקלים. משלחת ישראלית [לקחה](#) חלק בסימולציה לטיפול במשברים ואסונות שנערכה ברומניה בהובלת האיחוד האירופי. סקרים שביצע משרד החוץ [הראו](#) עלייה בשיעור האהדה לישראל ברחבי היבשת, מנגד, בסקר מכון מיתווים [נתפסה](#) אירופה יותר כיריבה לישראל מאשר כ ידידה.
- **יחסים אסטרטגיים עם גרמניה** - מרקל [ביקרה](#) בארץ והובילה את מפגש הממשלות השביעי, אשר נערך השנה בארץ, והפך להיות כלי חשוב ביחסים בין ישראל וגרמניה. במהלך הביקור, ביקרה מרקל את היעדרן של נשים מהצד הישראלי במפגשים. משרד החוץ [פרסם](#) הודעת התנצלות רשמית בגין עובדה זו.
- **גולים עצמיים מדיניים באירופה** – שגרירת ישראל בצרפת עליזה בן נון [פנתה](#) לערוץ תקשורת צרפתי שיימנע מפרסום סרט העוסק בעזה, וספגה ביקורת ציבורית על ניסיונה לצנזר ולהתערב בחופש הביטוי במדינה. ח"כ אורן חזן [קיים](#) בבולגריה פגישות ללא תיאום עם משרד החוץ או השגרירות ובמהלכן נפגש עם פוליטיקאי אנטישמי ומכחיש שואה.

אגן הים התיכון

- **מתיחות ודיאלוג עם תורכיה** - [התפרסמו](#) דבריו של נתניהו לשרי החוץ של קפריסין ויוון במהלך פגישתם בישראל בחודש ספטמבר, בהם תקף את ארדואן ואת תורכיה. על אף חריפות הדברים, לא נרשמה תגובה תורכית משמעותית לפרסום. באיסטנבול [התקיים](#) אירוע ציבורי בהשתתפות נציגי חברה אזרחית מישראל ומתורכיה שדן בדרכים לשיפור היחסים בין המדינות. מכון מיתווים קיים בתחילת אוקטובר דיאלוג מדיני באיסטנבול עם חוקרים, פעילים אזרחיים ודיפלומטים לשעבר מתורכיה.

ג. מערך החוץ הישראלי

- **דיפלומטיה מודרנית** - וועידה כלכלית בין-ממשלתית של ישראל ורוסיה [התקיימה](#) בארץ, לקידום שיתופי פעולה בשלל תחומים. שגרירות ישראל בהודו [השתתפה](#) בפרויקט העצמה של נשים וילדות ומינתה אחת מהילדות המצטיינות בהודו לשגרירת ישראל ליום אחד. ביוזמת שגרירות ישראל בבוגוטה [ביקרו](#) בארץ ארבע מלכות יופי קולומביאניות במסגרת המאמץ להציג לאוכלוסייה הצעירה את ישראל. משרד החוץ [פרסם](#) בעמוד הפייסבוק בערבית סרטון אשר זכה ליותר מ-3 מיליון צפיות המציג באילו מדינות ערביות ירצו ישראלים לבקר. מאידך, [בסקר השנתי](#) של מכון מיתווים, 41% הצהירו כי אינם מעוניינים לבקר במדינה ערבית כלשהי.

- דיפלומטיה פרלמנטרית** - ועדת החוץ והביטחון של הכנסת [יצאה](#) לסדרת פגישות בבריסל. על הפרק עמדו בעיקר נושאי איראן וסוריה, ופחות הקשרים בין ישראל לאיחוד האירופי. כמו כן, קיימה הוועדה פגישה בדלתיים סגורות בה לקחו חלק נציגי משרד החוץ, אשר על פי פרסומים [שיצאו](#) מתוכה עסקה באפשרות של יוזמה מדינית צרפתית חדשה, בשינויים הצפויים בבתי המחוקקים בארה"ב ובקשר עם יהדות ארה"ב, כמו גם בקשרים עם ירדן. הפרסומים בתקשורת הוגדרו על ידי משרד החוץ כלא מדויקים. ח"כ נחמן שי [ייצג](#) את ישראל בפגישת האיגוד הבין-פרלמנטרי שהתכנס בז'נבה והעלה שם את נושא הישראלים המוחזקים בעזה. ועדת השקיפות של הכנסת, בראשות ח"כ סתיו שפיר, [קיימה](#) דיון נוסף בנושא המשרד לעניינים אסטרטגיים, אשר שוב [נמנע](#) מלהציג בפני הוועדה פרטים על עבודתו והשימוש שנעשה בתקציבו.
- השלכות הקיצוץ התקציבי** - על רקע הקיצוץ התקציבי הצפוי לשנת 2019 במשרד החוץ, [בחר](#) המשרד לא לממן את הרשות לחילופי נוער וצעירים השנה. בהיעדר תקציב נמנעת הגעתה של משלחת מנהיגים צעירים אמריקאים לביקור בארץ. בנוסף, [החליטה](#) הנהלת המשרד להפסיק להעניק שירותים ולטפל בלוגיסטיקה של עובדי, שליחי ונספחי משרדי הממשלה והמוסדות הציוניים בחו"ל. משרד החוץ ימשיך לסייע להוצאת משלחות אל מול התחייבות האוצר לשיפוי ההוצאות. בנוסף הזכיר משרד החוץ כי החל בינואר 2019 לא יישא יותר באחריות להעסקת עובדי הביטחון של חברות התעופה הישראליות, ויו"ר אל על [הוציא](#) מכתב המזהיר מהפסקת הטיסות של החברות הישראליות. הטיפול בנושא זה [עבר](#) למשרד ראש הממשלה.
- מינויים חדשים** - היועץ המדיני של הנשיא ריבלין, דויד סרנגה, צפוי לסיים את תפקידו ומיועד לשמש כשגריר ישראל ברומניה. ועדת המינויים של משרד החוץ [בחרה](#) באמירה אורון כשגרירה החדשה למצרים, רודיקה רדיאן מונתה לשגרירה בספרד, יורם אלרום לשגריר בבולגריה, בועז מודעי לשגריר בסלובקיה, דובר משרד החוץ עמנואל נחשון לשגריר בבולגריה, אלכס בן צבי לשגריר בפולין, אורלי גיל לשגרירה בליטא, רן גידור לשגריר בגיאורגיה ומדינה רוזנברג לשגרירה בצ'ילה.
- התמודדות ישראל עם ביקורת וקריאה לחרם** - כניסתה של לארה אל-קאסם, צעירה אמריקאית שקיבלה ויזת סטודנט בקונסוליה במיאמי, [נמנעה](#) בטענה שהיא פעילה בתנועת החרם. היא הגישה ערר והמתינה במתחם מסורבי הכניסה. [התברר](#) כי המשרד לעניינים אסטרטגיים [התבסס](#) על חיפוש בגוגל ועל ממצאיו של ארגון ימני בארה"ב כבסיס מספק למנוע כניסה לישראל על בסיס חוק החרם. האוניברסיטה העברית [הוציאה](#) גילוי דעת ציבורי ומכתב פנימי המבהיר את עמדתה המתנגדת למניעת כניסה לישראל לפעילים התומכים בחרם, למעט במקרים קיצוניים בלבד. גם התנועה הרפורמית בארה"ב [קראה](#) לשחרור אל-קאסם. בית המשפט העליון, על אף שנמנע מעיסוק בחוק החרם עצמו, [פסק](#) כי על פי [התבחינים](#) הקבועים בחוק לא ניתן למנוע את כניסתה של לארה אל-קאסם, [והורה](#) לאפשר לה להיכנס לארץ. סגנית שר החוץ ציפי חוטובלי [טענה](#) כי ההתנהלות הישראלית במקרה זה לא היתה מוצלחת.
- ישראל מחזקת קשריה עם אסיה** - בהמשך לביקורו של נשיא הפיליפינים דוטרטה בחודש שעבר בישראל, [חתמה](#) חברת רציו פטרוליום הישראלית עם ממשלת הפיליפינים על זיכיון לחיפושי נפט בים סולו. סגן נשיא סין [הגיע](#) בחברת שני שרים לביקור נוסף בישראל, במהלכו [נחתמו](#) גם הסכמים נוספים להמשך שיתוף פעולה כלכלי ומחקרי. סמנכ"ל אסיה במשרד החוץ גלעד כהן [נדרש להגן](#) בשיח הציבורי על הטענות כי המעורבות הסינית בפרויקטים תשתיתיים בישראל עשויה להוות סכנה אסטרטגית, וכן כי קשרי הסחר עם סין לא יבואו על חשבון הקשרים עם ארה"ב, וזאת גם אל מול [דיווחים](#) שהנושא מעורר ביקורת בארה"ב. סגן נשיא אינדונזיה [אישר](#) את הפרסום כי הוא שוחח עם נתניהו במהלך עצרת האו"ם, והדגיש כי לא היתה זו פגישה סודית ומתוכננת אלא מפגש אקראי במסגרת פורום רחב.
- הטבח בפיטסבורג** - בעקבות הטבח הנוראי בבית הכנסת בפיטסבורג, רבים בישראל הביעו את השתתפותם בצער ותמיכתם בקהילה היהודית האמריקאית. שר התפוצות בנט נסע להשתתף בטקסי הזיכרון, והקונסול הכללי דני דוין השתתף אף הוא בטקסים. ישראל [שלחה](#) משלחת של הקואליציה לטיפול בנפגעי טראומה לסיוע לקהילה. [ביקורת](#) בקרב הקהילה היהודית כלפי ממשלת ישראל התגלעה כאשר שגריר ישראל בארה"ב, ודמויות נוספות, [ניסו](#) לטשטש את הקשר בין מעשה הטבח להסתה ושנאת הזרים אותה מקדם נשיא ארה"ב טראמפ.

ד. ציר זמן חודשי

תאריך	מה קרה?
3 באוקטובר	באיסטנבול התקיים המפגש השנתי של פורום החברה האזרחית הישראלית-תורכי (TICSF).
4 באוקטובר	ממשלות ישראל וגרמניה קיימו מפגש עבודה במסגרת הדיאלוג הבין-ממשלתי בישראל.
8 באוקטובר	התקיימה בארץ הוועידה הכלכלית הבין-ממשלתית לישראל ורוסיה בהשתתפות השר אלקין וסגן ראש הממשלה הרוסי.
8 באוקטובר	יו"ר מפלגת העבודה גבאי נפגש עם מלך ירדן עבדאללה.
8-12 באוקטובר	משלחת מטעם ועדת חוץ וביטחון יצאה לביקור מדיני בבלגיה והולנד, וקיימה סדרת פגישות בפרלמנט האירופי.
10 באוקטובר	הנשיא ריבלין קיים ביקור ממלכתי בדנמרק.
16 באוקטובר	משלחת ישראלית השתתפה בסימולציה שהוביל האיחוד האירופי להתמודדות רפואית עם משברים שנערכה ברומניה.
18 באוקטובר	מנכ"ל בצלם חגי אלעד העיד בפני מועצת הביטחון של האו"ם על מציאות הכיבוש המתמשכת.
24 באוקטובר	סגן נשיא סין צ'ישאן ביקר בארץ והשתתף במפגש הרביעי של ועדת החדשנות סין-ישראל.
24 באוקטובר	רמטכ"ל צבא אזרבייג'אן סדיגוב הגיע לביקור רשמי ראשון בארץ.
26 באוקטובר	ראש הממשלה נתניהו ערב ביקור רשמי בעומאן.
27 באוקטובר	שר התפוצות בנט נסע לפיטסבורג בעקבות הטבח בבית הכנסת.

ה. פרסומים אחרונים של מכון מיתוים

<p>מדד מדיניות החוץ הישראלית לשנת 2018, ממצאי סקר מכון מיתוים. (לאינפוגרפיקה, לחצו כאן; לעיקרי הממצאים, לחצו כאן).</p> <p>גבריאלי מיטשל, "ברוכים הבאים לסדר החדש: היחסים המסוכסכים בין ישראל ותורכיה בעידן שלאחר הפיוס", אוקטובר 2018. [באנגלית]</p> <p>ברוך בינה, "מדיניות ארה"ב כלפי ישראל והמזרח התיכון", גיליון 70, אוקטובר 2018.</p>	דו"חות ומחקרים
<p>ד"ר עידו זלקוביץ', "האינטרס של אבו מאזן: הפלת חמאס", ישראל היום, 9 באוקטובר 2018.</p> <p>עינת לוי, "לימודי שואה במרוקו?", וואיינט, 11 באוקטובר 2018.</p>	מאמרי דעה
<p>פרופ' אלי פודה, "ההחלטה הירדנית: כיצד על ישראל לנהוג כדי למנוע את המשבר שנראה באופק?" דבר ראשון, 29 באוקטובר 2018.</p> <p>ד"ר נמרוד גורן, "כנס חברה אזרחית ישראלי-תורכי לשיפור היחסים", גלי צה"ל, 3 באוקטובר 2018.</p> <p>עינת לוי, "יזמות היי-טק בעולם הערבי", כאן, 3 באוקטובר 2018.</p> <p>עינת לוי, "יחסי ישראל-מרוקו", גלי צה"ל, 16 באוקטובר 2018.</p> <p>מורן זגה, "תכנית החלל של איחוד האמירויות", כאן, 18 באוקטובר 2018.</p> <p>חיים קורן, "יחסי ישראל-מצרים", המכון למחקרי ביטחון לאומי, 19 באוקטובר 2018.</p>	ראיונות בתקשורת
<p>נעה לנדאו, "סקר: 46% מהישראלים סבורים שיש לאפשר כניסה ארצה למי שאינו איום ביטחוני", הארץ, 29 באוקטובר 2018.</p> <p>איתמר אייכנר, "סקר: 51% מהישראלים נגד משא ומתן להסדרה בדרום", וואיינט, 29 באוקטובר 2018.</p> <p>טל שלו, "המדינות הערביות שהישראלים רוצים לבקר בהן", וואלה!חדשות, 29 באוקטובר 2018.</p> <p>יניר קוזין, "סקר מגלה: רוב הישראלים לא מרוצים מהעובדה שנתניהו מכהן כשר חוץ", מעריב, 29 באוקטובר 2018.</p> <p>שי ניר, "הישראלים מרוצים ממדיניות החוץ, רוצים שלום ודואגים ליהדות בגולה", דבר ראשון, 29 באוקטובר 2018.</p>	סקר מיתוים השנתי בתקשורת